

Assignatura	22683 Història de la Música Antiga i Medieval
Professor	Jordi Ballester Gibert
Cicle	Segon Quadrimestre
Horari	Segon Crèdits 6 Dimarts i Dijous (08:30 a 10:00)
	Tipus Troncal
	Grup 1

Objectius:

Aproximació a les bases del pensament estètic, al desenvolupament teòric, i a l'evolució tècnica de la música occidental des de l'antiguitat fins el segle XV.

Temari

1- Els orígens de la tradició musical occidental

- 1.1. Antecedents: el panorama musical a Mesopotàmia i a Egipte.
- 1.2. La Grècia arcaica: mitologia i música. Els poemes homèrics. La teoria musical: els "nomoi".
- 1.3. La Grècia classica: De l'escola pitagòrica a Platò. Aristòtil i l'escola peripatètica. El desenvolupament de la teoria musical: les "harmonioi". La tragèdia clàssica.
- 1.4. Aristòxen i l'època hel·lenística.
- 1.5. El repertori musical grec conservat i la seva transcripció. Els instruments musicals.
- 1.6. Roma i l'erència grega.
- 1.7. El naixement de les litúrgies occidentals: cant ambrosià, gal·licà, visigòtic, mossàrab, celta.

2- La música a l'Edat Mitjana

- 2.1. El naixement del cant gregoríà. La fixació de la litúrgia i el repertori musical: els oficis i la missa.
- 2.2. Música, teoria, filosofia i pensament estètic a l'edat mitjana.
- 2.3. Formes de desenvolupament del repertori gregoríà. Els Drames Litúrgics.
- 2.4. El moviment trobadoresc.
- 2.5. Trouvères i Minnesingers. Les «Cantigas» d'Alfons X el Savi.
- 2.6. Teories sobre l'origen de la polifonia en la música occidental. L'Organum.
- 2.7. L'Escola de Notre Dame. El Conductus i el Motet. L'Ars Antiqua.
- 2.8. L'Ars Nova francesa. Balada, Virelai i Rondeau. El Llibre Vermell de Montserrat.
- 2.9. L'Ars Nova italiana. Ballata, Caccia i Madrigal.
- 2.10. L'Ars Subtilior.
- 2.11. Els instruments musicals en l'edat mitjana.

Bibliografia Básica

- ANGLÈS, H. (1935 / R. 1988), *La música a Catalunya fins al segle XIII*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya.
- BALLESTER, J.- ESCALAS, R.- GARRIGOSA, J. (2000), *Història de la música catalana, valenciana i balear, vol. I: dels orígens al Renaixement*, Barcelona, Edicions 62.
- BESELER, H. (1986), *Dos époques de la historia de la música: Ars Antiqua - Ars Nova*, Barcelona, Los libros de la frontera.
- CALDWELL, J. (1984), *La música medieval*, Madrid, Alianza.
- CATTIN, G. (1987), *Historia de la música 2: El medioevo (primera parte)*, Madrid, Turner.
- COMOTTI, G. (1986), *Historia de la música 1: La música en la cultura griega i romana*, Madrid, Turner.
- CHAILLEY, J. (1979), *La musique grecque antique*, Paris, Les belles lettres.

- De CANDÉ, R. (1982), *Diccionari de la música*, Barcelona, Edicions 62.
- FERNÁNDEZ DE LA CUESTA, I. (1983), *Historia de la música española (1): Desde los orígenes hasta el "ars nova"*, Madrid, Alianza.
- FUBINI, E. (1988), *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*, Madrid, Alianza.
- GALLO, F. A. (1987), *Historia de la música 3: El medioevo (segunda parte)*, Madrid, Turner.
- GÓMEZ MUNTANÉ, M. C. (1990), *El Llibre Vermell de Montserrat. Cantos y danzas*, Barcelona, Los libros de la frontera.
- GÓMEZ MUNTANÉ, M. C. (1983), *La música medieval*, Barcelona, Els Llibres de la Frontera.
- GROUT, D. J. - PALISCA, C. (1984), *Historia de la música occidental*, Madrid, Alianza.
- HOPPIN, R. (1991), *La música medieval*, Madrid, Akal.
- KAROLYI, O. (1975 /R. 1992), *Introducción a la música*, Madrid, Akal.
- MICHELS, U. (1982), *Atlas de música*, Madrid, Alianza.
- MULLER, A. et Alii (1995), *Ateliers: Instruments, musiques et musiciens de l'antiquité classique*, Cahiers de la Maison de la Recherche, Université Charles-de-Gaulle.
- REESE, G. (1989), *La música en la edad media*, Madrid, Alianza.
- ROBERTSON, A. - STEVENS, D. (1982) *Historia General de la Música vol.I "De las formas antiguas a la polifonía"*, Madrid, Istmo / Alpuerto.
- ROSSELL, A. (1992), *El cant dels trobadors*, Castelló d'Empúries, Ajuntament de Castelló d'Empúries.

Avaluació del curs:

Lectura i ressenya de dos llibres (20%). Examen final (80%). Lectures de textos i exercicis a classe i a casa al llarg del curs que matisen la qualificació final.